

تأثیر تراکم انرژی و سایر مواد مغذی جیره در دوره های مختلف پرورش بر عملکرد و ویژگی های لاشه جوجه های گوشتی

قاسم فرهادی^{۱*}، منصور رضایی^۲، یدالله چاشنی دل^۲

- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی ساری

- دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی ساری

* نویسنده مسئول: قاسم فرهادی، مازندران، آمل، خ طالب آملی Farhadi.ghasem@gmail.com

چکیده

در یک آزمایش فاکتوریل 2×3 در قالب طرح کاملاً تصادفی با سه تکرار و ۷ قطعه جوجه در هر تکرار تأثیر سطوح مختلف انرژی و سایر مواد مغذی در دو دوره پرورش (۴۲-۸ روزگی) و (۴۲-۲۱ روزگی) بر عملکرد و ویژگی های لاشه جوجه خروس های گوشتی سویه تجاری راس ۳۰۸ مورد بررسی قرار گرفت. جیره های به ترتیب دارای ۳۱۰۰، ۲۹۴۵ و ۲۷۹۰ کیلو کالری انرژی قابل متابولیسم در هر کیلوگرم برای دوره آغازین و ۳۱۵۰، ۲۹۹۳ و ۲۸۳۵ کیلو کالری انرژی قابل متابولیسم در هر کیلوگرم برای دوره رشد بودند. سایر مواد مغذی بر اساس سطح انرژی جیره متعادل گردید. جوجه های تغذیه شده با جیره دارای بالاترین سطح انرژی و سایر مواد مغذی دارای افزایش وزن بیشتر، ضریب تبدیل غذایی بهتر، درصد سینه بالاتر و دارای درصد چربی حفره شکمی و وزن سنگدان پایین تری نسبت به سایر گروههای آزمایشی بودند ($P < 0.05$). تأثیر دوره پرورش بر عملکرد و ویژگی های لاشه معنی دار نبود. نتایج این آزمایش نشان داد که تغذیه جوجه های گوشتی با تراکم بالای انرژی و سایر مواد مغذی در کل دوره پرورش بهترین عملکرد و بالاترین درصد سینه را بدنبال داشت.

واژه های کلیدی: جوجه گوشتی- تراکم انرژی - عملکرد- ویژگی های لاشه

مقدمه

سطوح انرژی موجود در جیره های جوجه های گوشتی مهمترین عامل تعیین کننده در افزایش وزن می باشد. بررسی ها نشان داد که مقدار انرژی مصرفی جوجه های تغذیه شده با جیره های حاوی سطوح پایین انرژی، کاهش معنی داری داشته است، زیرا مقدار خوراک مصرفی این جوجه ها کمتر یا مساوی و گاهی به مقدار جزئی بیشتر از جوجه های تغذیه شده با جیره های حاوی سطوح بالاتر انرژی بوده است. جوجه های گوشتی، صرفنظر از سطح انرژی جیره، تا حد سیری فیزیکی خوراک مصرف نموده و توانایی تنظیم مصرف خوراک به منظور کسب مقدار مشخصی از انرژی را ندارد (۱، ۲ و ۸). یافته های اخیر نشان می دهد که خوراک مصرفی جوجه ها وقتی که سطح انرژی قابل متابولیسم جیره از ۳۰۰۰ به ۳۲۰۰ کیلوکالری بر کیلوگرم افزایش یافت کاهش نمی یابد (۶). ضریب تبدیل غذایی به طور معنی داری تحت تأثیر سطوح انرژی جیره قرار می گیرد به طوری که با افزایش مقدار انرژی جیره مقدار ضریب تبدیل غذایی کاهش می یابد.

مواد و روش ها

این پژوهش در مرغداری پژوهشی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری انجام شد. آزمایش به صورت فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی با ۶ تیمار و ۳ تکرار و ۷ قطعه جوجه در هر تکرار انجام شد. تعداد ۱۲۶ قطعه جوجه خروس گوشتی سویه تجاری راس ۳۰۸ بطور تصادفی بین ۱۸ واحد آزمایشی توزیع گردید. تیمارهای آزمایشی شامل: تیمار ۱- تراکم بالای انرژی و سایر مواد مغذی در کل دوره پرورش (آغازین و رشد). ۲- جیره با تراکم متوسط انرژی و سایر مواد مغذی، تغذیه شده در کل دوره پرورش (آغازین و رشد). ۳- جیره با تراکم پایین انرژی و سایر مواد مغذی، تغذیه شده در کل دوره پرورش (آغازین و رشد). ۴- جیره با تراکم بالای انرژی و سایر مواد مغذی، تغذیه شده فقط در دوره رشد. ۵- جیره با تراکم متوسط انرژی و سایر مواد مغذی، تغذیه شده فقط در دوره رشد. ۶- جیره با تراکم پایین انرژی و سایر مواد مغذی، تغذیه شده فقط در دوره رشد بود. مصرف خوراک و وزن جوجه ها به صورت هفتگی اندازه گیری گردید. در سن ۴۲ روزگی از